

Cil Haesendonck

In vrije val

Uitgeverij C. de Vries-Brouwers
Antwerpen Rotterdam

Alle gebeurtenissen en personen in deze roman
zijn fictief.

CIP GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, 's-GRAVENHAGE
C.I.P. KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK ALBERT I

Haesendonck, Cil

In vrije val / Cil Haesendonck. –
Antwerpen; Rotterdam: de Vries-Brouwers, 2012.
Trefw.: Financiële wereld

© 2012 Cil Haesendonck

© 2012 Voor België: Uitgeverij C. de Vries-Brouwers / Antwerpen

© 2012 Voor Nederland: Uitgeverij C. de Vries-Brouwers / Rotterdam

Omslag: ontwerp door Braindance Communication Agency,
Bart Mertens, Creative Director

ISBN 978 90 5927 290 3

D/2012/0189/53

NUR 301

The right of Cil Haesendonck to be identified as the author of this
Work has been asserted to her in accordance with the Copyright,
Designs and Patents Act 1988.

Inhoud

Voorwoord	7
Proloog	11
8:00	19
12:00	47
13:00	79
15:00	113
18:00	149
20:00	179
22:00	195
Glossarium	205
Verantwoording	207

Voorwoord

Economen hebben de fictie gecreëerd dat de financiële markten worden geregeerd door superrationele individu's die los van emoties op elk moment van de dag opbrengsten maximeren. Als robots lopen deze "econs" rond door de wereld op zoek naar elke loslopende dollar om die in hun portefeuille te steken. Gevoelens als hoop en vrees, liefde en haat, afgunst en medeleven, ambitie en vriendschap zijn hen vreemd.

Maar zo zit de wereld niet in elkaar, ook niet de financiële wereld. Het is een wereld vol emoties; de meest tegengestelde emoties. Het zijn die emoties die aan de basis liggen van de financiële crisis. Het begon met hoop en gunstige verwachtingen over de toekomst. Emoties die omsloegen in euforie wanneer bleek dat als iedereen optimistisch gestemd is het mirakel van "self-fulfilling prophecies" ontstaat. Omdat iedereen optimistisch gestemd is, wil iedereen financiële activa kopen. Dat doet de prijzen stijgen. De winsten die deze prijsstijgingen mogelijk maken, wakkeren diepe gevoelens van "nog meer" op. Mensen die in normale tijden niemand kwaad zouden doen, worden gegrepen door de drang naar rijkdom. Als bezetenen werpen ze zich in de euforie van ongebreidelde winsten die de financiële markten tijdens een zeepbel voorspiegelen. Mensen gaan over lijken.

Totdat de onvermijdelijke krach komt. Dan slaan de emoties om in vrees, paniek, en depressie. Overlevingsdrang die iedereen doet zoeken naar de schuldigen buiten hem. Negatieve emoties die ook op een zelfvoedende wijze de economie de dieperik induwen, en vele slachtoffers maken.

Dit verhaal van opgaande en neergaande bewegingen in de financiële markten is niet het verhaal dat je leest in de handboeken economie waar de “homo economicus” op een afstandelijke wijze regeert, ver van de emotionele turbulenties.

Dit verhaal lees je wel in deze pakkende roman van Cil Haesendonck. Een meeslepend verhaal over tomeloze ambities, geldhonger en cynisme in goede tijden en emotionele ineenstorting en hulpeloosheid na de financiële implosie. Dit is een roman die je beter dan vele financiële handboeken doet begrijpen waarom we in een financiële crisis zijn terechtgekomen.

Het boek is natuurlijk meer dan een geromantiseerd handboek over de financiële crisis. Ondanks het cynisme van een wereld waarin de hoofdacteurs rondwalen is het een warm boek. Een boek vol hoop dat ons doet geloven dat er meer is in het leven dan winst en geld. Een boek dat velen zal overtuigen dat geld en winstbejag obstakels zijn voor het vinden van het geluk in het leven. Een boek ten slotte dat ik met veel liefde heb gelezen. Bij het lezen van Cils roman had ik het gevoel dat ik iets kon leren over geld en dat die lectuur bovendien buitengewoon boeiend is.

Paul De Grauwe
Leuven, augustus 2012

Proloog

*Die maandag was de lucht helderblauw
boven de bruggen van New York.*

*Trots klotste de Hudson voorbij de
uitgedunde skyline.*

*Niemand hoefde te weten welke angst
haar hier, bij de bocht rond Battery Park,
altijd weer beving.*

Nu nog.

Na al die jaren.

Zeker in september.

Proloog

Toen Mauro en ik die ochtend ons filiaal in Wall Street bezochten, was alles zo te zien normaal.

We stapten uit de taxi zoals we dat gewoonlijk deden.

Ik herinner me dat we in de lift naar de twintigste verdieping elk op onze eigen agenda focusten.

Zelf moest ik eerst even in de trading afdeling langslopen. De zaal lag onmiddellijk voor je als je de lift verliet. Achter een dubbele glazen schuifdeur zag je ze zitten, staan, rondlopen: een paar honderd traders die elkaar toeschreeuwden via drie, vier, soms zes telefoons voor vijf, soms tien computerschermen.

Een zaal vol testosteron.

Rijen handelaars voor wie honderd miljoen dollar niet meer is dan een druk op de knop.

De flitsende groene lijnen op de Bloomberg schermen zou je haast stemmig kunnen noemen als je niet beter wist. Sommigen liepen rond met een telefoon in elke hand. Anderen lagen gekluisterd aan één van hun schermen of ijsbeerden nerveus rond hun bureau.

Mauro had een afspraak met Di Cipriani, Finasurs nieuwe topman. Niet helemaal nieuw, natuurlijk. Hij had zijn sporen al verdiend als hoofd van de obligatiezaal, waar hij zich gunstig had laten opmerken door een verregaande vernieuwing van onze producten. Het was hij die, enkele jaren geleden, de herverpakte hypotheekkredieten in Finasur had geïntroduceerd. Ook de hoogrenderende, exotische obligaties uit Spanje, Griekenland en andere zogenaamde Club Med-landen had hij als eerste aan boord gehesen.

Zijn bijnaam, The Chip, dateerde overigens uit die periode.

‘Open je de lift even voor me, Charley?’

‘Sorry, je moet eerst het register tekenen, Mauro.’

De hoogste verdieping, waar alleen Di Cipriani's kantoor was, dat van zijn assistente Sally en enkele vergadersalons, kon je alleen bereiken via een privélift die manueel moest worden geopend. De dienstdoende security officer ging met elke bezoeker mee tot op ‘het dertigste’.

Daarboven bevond zich alleen nog de technische verdieping met de landingsplaats voor Di Cipriani's privéhelikopter.

‘Komaan, kameraad, register?’

‘Nieuwste procedure, vriend.’

‘Maar iedereen kent me op deze plek!’

‘Ik mag voor niemand de lift openen als het register niet is ingevuld, Mauro.’

‘Ik teken hier geen registers.’

‘Orders zijn orders.’

‘Laat me niet lachen, man. Heeft The Chip een aanval van paranoia of zo?’

‘Dat zul je zelf wel zien als je boven komt!’

Mauro's maandelijkse check-up met Di Cipriani beloofde weinig goeds.

Op het dertigste volgde hij Charley voorbij de mahoniehouten vergaderzaal en de vier met Italiaans design ingerichte bezoekerssalons tot op het einde van de gang.

Zoals gewoonlijk, stonden alle deuren van de salons wijd open. Er kwam zelden bezoek op deze verdieping en als Di Cipriani dan toch eens iemand ontving, dan was het achter de gesloten dubbele deur van zijn bureau.

De Pollock die vorige maand nog aan de muur hing in de vergaderzaal was vervangen, merkte Mauro in 't voorbijgaan.

‘Brussel heeft dan toch gelijk gekregen,’ constateerde hij tevreden. De aankoop van Pollocks *Untitled, 1943* (negen miljoen dollar) had het voor-

werp uitgemaakt van heroïsche discussies tussen Di Cipriani's PR Director Henderson en onze Chief Auditor in Brussel, Patrick Donnez.

'Het crisisjaar 2011 leent zich niet bepaald voor extravagante investeringen,' had Donnez gefulmineerd. Dat de verzekeringspremie alleen al van die Jackson Pollock onbetaalbaar was, had hij er in een later rapport aan toegevoegd. En dat het sowieso niet tot de maatschappelijke functies van een bank behoorde kunstverzamelingen aan te leggen.

'Veel van Pollocks werk is groots en slaagt erin de muren te laten verdwijnen. De muren worden opgelost in de omgeving. Dat was de bedoeling voor de vergaderzaal van ons Directiecomité,' was het verweer van Henderson.

Tevergeefs.

'Denkt die Henderson misschien dat de miljoenen op onze rug groeien?' repliceerde Brussel. Slotsom: in een recente besparingsronde was *Untitled, 1943* als eerste gesneuveld.

En dan mocht Henderson nog van geluk spreken dat hij niet op staande voet ontslag had gekregen.

Al gans het jaar lieten de relaties tussen Di Cipriani en Brussel te wensen over. Momenteel waren ze ronduit gespannen.

Productvernieuwing mocht dan goed in de markt liggen – en hoogrenderend zijn – Brussel stelde er prijs op geconsulteerd te worden bij de investeringsbeslissingen van haar filialen. En dat was nu net Di Cipriani's zwakke punt: hij durfde Brussel wel eens voor een voldongen feit te plaatsen.

Niet alleen met Pollocks. Ook de winstmarges van het tweede kwartaal hadden voor een onaangename verrassing gezorgd.

Dat was op zichzelf beschouwd geen reden tot paniek, vond Mauro. Het enige waar hij, als door Brussel aangestelde Risk Manager, een probleem mee had, was dat Di Cipriani te eigenzinnig werkte. Hij liet slechts sporadisch cijfers doorsijpelen en dan nog meestal te laat.

Het was waar dat Finassurs business veel van zijn glans verloren had sinds 2008. Duizenden hadden toen uit de mond van hun baas moeten vernemen dat het gedaan was.

Job kwijt.

Inkomen kwijt.

Huis kwijt.

Honderden *Masters of the Universe* hadden in de straten tussen Wall Street en de Hudson rondgelopen met kartonnen dozen waarin de overblijf-

selen van een ambitieuze carrière lagen opgesteld.

Maar Mauro bleef geloven dat de markt, zoals zo vaak in het verleden, efficiënt zou reageren. Ze zou uit haar as herrijzen. Een situatie zoals september 2008 was niet voor herhaling vatbaar, dacht hij.

En effectenhandel is nu eenmaal geen beroep voor misdienaars!

Ons aandeel had zich geleidelijk hersteld na de crash en op Wall Street was de paniek snel uit het geheugen gewist.

Er is geen markt die een korter geheugen heeft dan de financiële.

‘Hallo, lady,’ lachte Charley terwijl hij Mauro liet voorgaan in Sally’s kantoor. ‘Mogen we binnen bij The Chip?’

Niemand raakte bij Di Cipriani binnen zonder langs Sally te passeren. Dat wist Mauro.

Terwijl ze met de afstandsbediening de deur van haar baas opende, had ze met haar andere hand al de twee woorden op een papiertje gekrabbeld waar Mauro naar uitkeek.

‘Hudson Esplanade.’

Dat was codetaal voor hun lunchafspraak.

Als alles naar wens verliep, zou hij ’s middags naar Battery Park lopen om wat frisse lucht bin-

nen te krijgen. Hij zou er Sally aantreffen op haar favoriete bank.

Een verademing.

Alles zag er anders uit als zij er was. Haar ongecompliceerdheid, wat een schrill contrast met de surreële, bijna bovenmenselijke sfeer op Wall Street! Haar geur opsnuiven – een zilte, zinderende geur die perfect overeenstemde met het voorbij vliedende water van de Hudson – die geur alleen al was voldoende om hem het gevoel te geven dat zijn ingewanden overhoop lagen.

Haar gemakkelijke lach loste een groot stuk van zijn problemen op. Per slot van rekening was hij nogal onverwacht in deze job getuimeld. Niet dat hij zijn werk te moeilijk vond, dat zou hij nooit toegeven. Maar in elk geval had hij niet veel tijd gekregen om na te denken over de hoge eisen die zijn nieuwe functie stelde. Sally's middags treffen, haar zangerige stem horen, even binnenwippen in zijn hotel als ze tijd hadden, zijn gezicht door haar fris gewassen haar halen, het was een verslaving geworden.

Een bries zou over haar blote schouders waaien, ze zou haar jasje aantrekken en ze zou vragen om in de Four Seasons te gaan lunchen.

Hij had haar lievelingstafel al gereserveerd.

'Een tafel naast het zwembad graag,' had hij 's ochtends getelefoneerd.

Helaas zouden ze voor hun gebruikelijke drie-

gangenmenu en bijhorende Dom Pérignon vandaag wellicht geen tijd hebben. Om twee uur stipt was er immers een dringende Board Meeting door Di Cipriani bijeengeroepen.

Niemand van het topmanagement wist waarover. Er was geen agenda meegedeeld.

Ook Mauro wist van niets.

Hij voelde wel de spanning toen hij 's morgens bij Di Cipriani binnenstapte. Alle lichten brandden en de overgordijnen waren gesloten.

Er hing iets in de lucht.

Maar dat Finassur de schandaalpers op de hiel had, dat lag die ochtend niet voor de hand.

8:00